

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.035/2022/8.

A felperes:

felperes neve Bt. (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Varga Tamás ügyvéd (jogi képviselő címe)

Az alperes:

alperes neve Zrt. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Taschner Ádám Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Taschner Ádám ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

A per tárgya:

kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 10.G.20.948/2021/30.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

A felperes, 10.G.20.948/2021/32.

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes a felperes tulajdonát képező három részből álló szaloncukorgyártó-gépsor – melynek részei: gépsor neve felújított és átalakított rozsdamentesített alkatrészekkel felszerelt formázó, melynek típusa LC600, gyártási száma 2211; gépsor neve mártógépes előhűtő egység, melynek típusa LC820, gyártási száma 2020; és hűtőalagút – 2018. november 27-én harmadik személy részére történő értékesítése és birtokba adása folytán a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés miatt a felperessel szemben teljes kártérítési felelősséggel tartozik.

Mellőzi a felperes elsőfokú perköltségfizetésre kötelezését.

A felperes az illetékes hatóság felé 640 000 (hatszáznegyvenezer) forint fellebbezési illeték visszaigénylése iránti kérelem előterjesztésére jogosult.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A tényállás

[1] A gyógyászati tevékenységet végző (járóbeteg-ellátás) felperesi társaság üzletvezető beltagjának házastársa személy 1 neve, aki a felperesi társaságnak kültagja, egyúttal az üzletvezető által meghatalmazott törvényes képviselője, továbbá ő a perben nem álló B... Kft. ügyvezetője. Utóbbi cég a C... Kft.-vel (továbbiakban: adós) közös nagykörösi telephelyre telepített gépparkkal édesipari termékek gyártásával foglalkozott. Mindkét cég önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője és tagja személy 2 neve volt, működésükhöz közös könyvelőt alkalmaztak.

Az adós 2008. évben többirányú tartozások miatt likviditási nehézségekkel küzdött, ezért a 2008. július 25. napján kelt adásvételi szerződéssel 10 000 000 forint + áfa vételárért eladott egy három gépből álló szaloncukorgyártó-gépsort – melynek részei: gépsor neve felújított és átalakított rozsdamentesített alkatrészekkel felszerelt formázó, melynek típusa LC600, gyártási száma 2211; gépsor neve mártógépes előhűtő egység, melynek típusa LC820, gyártási száma 2020; és hűtőalagút - a D... Kft.-nek. Az adásvételi szerződés szerint a vevő a vételárát ténylegesen nem fizette meg, hanem az adóssal szemben fennálló követelését csökkentette a megjelölt összeggel. A D... Kft. 2008. szeptember 16-án tovább értékesítette 8 000 000 forint + áfa vételárért az említett gépsort a felperesi társaságnak. Az eladó és a vevő által cégszerűen ellenjegyzett átadás-átvételi jegyzőkönyv 2008. november 3-i

időponttal rögzíti, hogy az átadás tárgyát képező három gép tulajdonjogát igazolta az eladó. A felek megállapították továbbá, hogy az átadás-átvétel tárgya rendeltetésszerű használatra alkalmas, rendelkezik valamennyi törvényes és szerződésben írt kellékkel, tartozékkal, alkatrészsel, a birtokba adás szabályszerűen megtörtént, a vevő a gép működését ismeri. A jegyzőkönyvet fényképfelvétel mellékletekkel együtt a felek kölcsönösen átvették. A szintén e napon kelt megállapodásban rögzítették:

„1: felperes neve megvásárolta a gépsor neve szaloncukor-gyártó gépsort. A gépen a tulajdonos fel lett tüntetve.

2: A megvásárolt gépet ideiglenesen bérbe- és használatba adja felperes neve C...-nak.

3: A bérlet/használat határozatlan idejű, bármikor azonnali hatállyal felmondható felperes neve részéről és maximum 2008. december 31-ig tart.

4: A bérleti díjról felek később, ezen szerződés záradékában állapodnak meg, annak fizetése készpénzben történik.

5: Nincs kizárva a következő évi szerződés sem – ami kapcsán a következő szezon elején lehet megállapodni, így erre tekintettel ezen szerződés lejárta után is díjmentes elhelyezését, őrzését vállalja a gépsornak C....”

[2] A perbeli gépekről – melyek mindvégig a nagykőrösi telephelyen voltak elhelyezve – 2009. március 14-én leltározási jegyzőkönyv is készült, személy 1 neve, mint a B... Kft. ügyvezetője, személy 2 neve, mint az adós kft. ügyvezetője, valamint egy harmadik céget képviselő személy jelenlétében. A „tárgy” megjelölés szerint a telephelyen tárolt, és a felperesi bt. tulajdonában lévő eszközök leltározása történt meg ekkor. A jelenlévők kijelentették, hogy a telephelyen lévő eszközök leltározásra alkalmas állapotban vannak, pontosan elhatárolhatók a más, jelenlévő személyek által képviselt társaságok tulajdonában lévő eszközöktől. A leltározott eszközöket típus megjelölés és gyártási szám alapján rögzíti a leltározási jegyzőkönyv – gépsor neve felújított és átalakított rozsdamentesített alkatrészekkel felszerelt formázó, melynek típusa LC600, gyártási száma 2211; gépsor neve mártógépés előhűtő egység, melynek típusa LC820, gyártási száma 2020; és hűtőalagút –, továbbá róluk fotócímkék készültek, és egyedi leltárcímkékkel is ellátták a helyszínen azokat.

[3] Az adós kft. pénzügyi helyzete nem rendeződött, a társaság 2010. április 23-án felszámolás alá került, melyet a Céglőnyben, a 2010. május 17-i hirdetményben tettek közzé. A Kecskeméti Törvényszék előtt Fpk.03-09-000296. számon folyt felszámolási eljárásban 29 hitelező jelentett be összesen 343 630 022 forint összegű hitelezői igényt. A hitelezők között szerepelt a B... Kft. és személy 1 neve magánszemély, a felperesi társaság hitelezőként nem jelentkezett be. Az alperes, mint kijelölt felszámoló a nagykőrösi telephelyen fellelt gépsorra 2010. június 23-án bérleti szerződést kötött, mellyel egy harmadik személy, a F... Kft. részére biztosította a gépek használatát. A bérlő 2010. szeptember 9-én írásban megállapodást kötött a felperessel, melyben rögzítették, a gépsor egységet képez, ebben a formában alkalmas csokoládé termékek előállítására. Amint tisztázódik a gépsor jogi sorsa, annak további bérbeadását a felperesi társaság biztosítja a F... Kft. részére.

[4] Az alperesi felszámoló 2010. október 28-án nyilatkozott a felperes irányába arról, hogy a gépsor neve formázó ELC600, gyártási száma 2211, gépsor neve mártógép és előhűtő gyártási száma 2020 és hűtőalagút - együttes megnevezése gépsor neve szaloncukorgyártósor - nem szerepel az adós cég felszámolási vagyontárgyai között, azok idegen tulajdonú eszközök, berendezések a C... Kft. gyártósoraiban. Az alperes ezzel azonos tartalmú tájékoztatást adott a bejelentkezett hitelezőknek 2010. december 1-én kelt, A-296/50. számú iratában. Egyben tájékoztatta a hitelezőket, hogy a felszámoló a szerződések megtámadása érdekében peres eljárást nem kíván indítani, azonban ilyen eljárás megindítására a hitelezők önállóan is jogosultak.

[5] A felszámoló az ingóságokat a perbeli ingóságokkal, mint idegen tulajdonú ingóságokkal együtt 2011. július 18-án a Céglőzönyben értékesítésre meghirdette, a hirdetést a felperes részére is megküldte.

[6] A felperes kültagja erről értesülve meghatalmazott képviselőként feljelentést tett. A bűnügyi osztály neve Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály előtt a 13070/760/2011. bü. számú, a Btk. 249. § (2) bekezdésébe ütköző zártörés megalapozott gyanúja miatt folytatott eljárásban a nyomozóhatóság 2012. február 3-án szemlét tartott a adósi fióktelep címe szám alatti adósi fióktelepen, amely egyben a B... Kft fióktelepeként is szolgált. A személy 1 neve sértett és személy 3 neve – időközben újonnan kijelölt – felszámolóbiztos jelenlétében tartott szemlén gépeket, gépi berendezéseket nem találtak.

[7] A nyomozati eljárást a rendőrhatalóság utóbb 2012. március 27. napján 13070/760/2011. bü. számú határozattal megszüntette azzal, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. A megszüntető határozattal szemben bejelentett felperesi panaszt a Nagykőrösi Járási Ügyészség határozattal utasította el.

[8] A Nagykőrösi Járásbíróságon 1.B.106/2012. számú ügyben személy 1 neve, mint pótmagánvádló a gépsorral kapcsolatban eljár alperesi felszámolóbiztos, felszámolóbiztos neve zártöréssel vádolta. Az eljárás a 22. számú végzéssel 2013. november 5-én felfüggesztésre került a Nagykőrösi Járásbíróság előtti 2.P.20.181/2011. számú polgári per jogerős befejezéséig, majd az 1.B.81/2018/2. számú végzéssel a bíróság 2018. június 26-án megszüntette a büntetőeljárást.

[9] A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. október 25-én kelt, 2.Bf.639/2019/2. számú végzésével Taschner Attila Ákos ügyében a Nagykőrösi Járásbíróság 2018. június 26-án kelt 1.B.81/2018/2. számú megszüntető végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasította.

[10] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a pótmagánvádat alaptalannak ítélte, és az eljárást megszüntette. A felperesi ügyvezető fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.470/2021/14. számú végzésével 2022. március 24. napján az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[11] A felperes a felszámolási eljárás során 2012. február 16-án terjesztett elő kifogást a felszámoló tevékenysége miatt, ebben előadta, hogy a 2012. február 3-i rendőrségi szemlén a gépsor nem volt fellelhető az adós telephelyén, sérelmezte a gépsor engedély nélküli bérbeadását, valamint annak későbbi, ismeretlen helyre szállítását, egyúttal kérte a felszámoló felmentését is. Egy további kifogás előterjesztésére 2012. december 19-én került sor, ebben ugyancsak azon felszámolói intézkedést sérelmezte a felperes, hogy a felszámoló előbb alacsony díjért bérbe adta a gépeket, majd pedig azokat eltüntette, sorsuk ismeretlen. E kifogás egyúttal a felszámoló felmentésére is irányult. Az eljárásban csatolásra került a felperesi üzletvezető 2012. május 29-i keltezésű felszámolóbiztoshoz intézett levele, melynek tárgya az ingóságok megtalálása, sorsuk tisztázása volt. Ebben kérte a felszámolóbiztos nyilatkozatát arra nézve, hogy mi az ingóságokkal kapcsolatos szándéka, milyen jogi helyzetűnek tekinti azokat. Válaszként a felszámoló – ekkor már a korábbtól eltérő álláspontot tükröző – közlése szerint tulajdonváltóként eredményező érvényes adásvételi szerződés egyik alkalommal sem jött létre, a felperes ténylegesen nem vette birtokba az ingóságokat, és a valós tulajdon-átruházási szándék hiányában is vitatta a felperes tulajdonszerzését. Jelezte továbbá, a tulajdonjog tisztázásáig nem kívánja az ingóságokat a felperes részére visszaszolgáltatni (felszámolóbiztos Fpkh.03-12-000024/5. számú, 2013. március 20-i beadványa a kifogást elbíráló felszámolási bírósághoz). Mindkét kifogás eredménytelen maradt, a felszámoló bíróság azokat jogerős végzésekkel elutasította. A 2012. február 16-án benyújtott kérelemre indult eljárásban meghozott 21.Fpkh.03-12-000151/10. számú végzés érdemi vizsgálat nélkül utasította el a kifogást, mivel a Cstv. 51. §-a szerinti kifogásolási eljárásban a felszámoló felmentése nem kérhető, a felperes kérelme pedig a kifogásolási eljárás keretein belül nem elbírálható kérelem, mivel e körben a felperes nem minősül félnek, ilyen tárgyú kérelem előterjesztésére nem jogosult.

A 2012. december 19-én benyújtott kérelemre indult eljárásban meghozott kifogást elutasító 11.Fpkh.03-12-000024/8. számú végzés indokolása szerint a kérelmező felperes a tulajdonjogát nem igazolta, ezért nem állapítható meg, hogy az eljárásban sérelmet szenvedett fél lenne. Mindkét elutasító végzés fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett.

[12] A személy 1 neve által ugyancsak képviselt B... Kft. – a felperessel a C... Kft.-től a perbelivel azonos módon és időben szerzett és elhelyezett élelmiszeripari gépi berendezések tulajdonosaként – a Nagykörösi Járásbíróság előtt 2.P.20.024/2010. számon végrehajtási igénypert kezdeményezett a pénzintézet neve alperessel szemben, melyben a tulajdonjogára hivatkozva kérte, hogy a végrehajtási eljárásban lefoglalt gépeket a bíróság a végrehajtás alól oldja fel. A bíróság a 2010. december 1-jén meghozott 19. sorszámú ítéletével a keresetnek helyt adott és a megjelölt gépeket a foglalás alól feloldotta. A Pest Megyei Bíróság a 2011. április 20-án kelt 5.Pf.20.107/2011/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[13] A Nagykörösi Járásbíróságnál 2.P.20.181/2011. számon folytatódó polgári peres eljárásba a Dr. Taschner Ádám ügyvéd által képviselt adós kft. „fa” beavatkozott. A bíróság a keresetet 2012. május 17-én elutasította a 36. sorszám alatti ítélettel, melynek indokolása többek közt azt tartalmazza: „Felperesi képviselő előadása szerint is tudott az eladó pénzügyi nehézségeiről, az adásvételi szerződések is azt a célt szolgálták, hogy a gépek vételára felhasználható legyen a tetemes tartozás egy részének kielégítésére, ami egyben az alperes kielégítési alapját elvonta. A gépek ténylegesen nem kerültek át vevő birtokába, az adásvételi szerződések megkötése és a lefoglalás között eltelt több hónap alatt sem került sor bérleti szerződés kötésére. Felperesi képviselő akként nyilatkozott, hogy a két cég telephelye közös

volt, és közösen foglalkoztatták ugyanazt a könyvelőt, egymás gazdálkodási helyzetével tisztában voltak.”

[14] A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 5.Pf.21.045/2017/15. számú 2018. április 23-án kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta. Álláspontja szerint a perben rendelkezésre álló adatok és tények azt igazolták, hogy a lefoglalt vagyontárgyak az adós kft. tulajdonában álltak. A felszámoló (alperes) a felperes törvényes képviselőjéhez címzett, 2010. október 28-án kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy az igényper jogerős lezárásáig jogfenntartással él a gépek tulajdonjogát illetően. Indokai szerint a felperes a személy 2 neve adóssal szemben indult végrehajtási eljárásban olyan vagyontárgyak foglalás alóli feloldását kérte, amelyekkel kapcsolatosan a jogszerzést maga is az adóstól eredeztette, a gépeknek az adóstól való megvásárlását igazoló okiratokat csatolt, azok tartalmára hivatkozott. A vagyontárgyak tulajdonosával szemben indult végrehajtási eljárás az adós cég elleni felszámolási eljárás elrendelésére tekintettel megszűnt, nincs tehát lehetőség sem a vagyontárgyak foglalás alóli feloldására, sem az esetlegesen befolyt összeg kiutalására, a végrehajtási igényper nem vezethet eredményre. A bíróság megjegyezte, felperes tulajdonjogára hivatkozással külön eljárásban kérheti a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettől az ingóságok kiadását.

[15] A jelen perrel érintett gépsor mindhárom eleme egy egységként, „gépsor neve LC600 szaloncukorgyártó” megjelöléssel került értékesítésre 2018. november 27-én az adós által a G... Kft. részére kiállított számla tanúsága szerint. A 25 000 forint összegű vételár a 2018. szeptember 28-i dátumú értékelési szakvélemény alapján lett meghatározva.

A kereseti kérelem

[16] A felperes a 2019. március 13-án a Nagykörösi Járásbíróságon előterjesztett keresetében – a Ptk. 5:21-22., 36., 48., 6:519., 520. §-okra és a Cstv. 48. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozva – 8 000 000 forint tőke és annak a késelembeesés időpontjától, 2010. június 23-tól kezdődően a késelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késelemi kamata megfizetésére, valamint a perköltség megtérítésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén.

[17] Indokai szerint még a felszámolás kezdetén tájékoztatást adott a felszámolónak, hogy a perbeli gépek az ő tulajdonát képezik, a felszámoló viszont a hozzájárulása nélkül 2010. június 23-án bérbe adta azokat a F... Kft. részére, sajátjaként rendelkezett az ingóságokkal, a hasznait szedte, felperest elzárta a tulajdonjogához tapadó jogoktól, jogellenes magatartásával kárt okozott. A felszámoló bár elismerte, hogy ezek a gépek nem szerepelnek az adós cég felszámolási vagyontárgyai között, a gépsort mégis értékesítette és még ezt megelőzően azok a telephelyről ismeretlen helyre kerültek.

[18] Felperes hiányolta, hogy az alperes nem lépett fel az általa fedezetelvonónak minősített adásvételek érvénytelenségének tisztázása érdekében. Az eladásból befolyt vételárból 2008. évben az adós tartozásának rendezése történt meg és így a korábbi felszámolási kérelem visszavonásra került, az adásvételi ügylettel akkor rendezett tartozás nem is szerepel a hitelezői igények között. Az alperes 2010. december 1-i, hitelezőknek

címzett A-296/50. számú tájékoztatója szerint a felszámolóbiztos ezt elfogadta, de az ingóságokat mégis eltüntette, elrejtette, a bírósági ítéletekben foglaltakkal ellentétesen járt el. Felperesnek per-, igény-és tehermentesen adták el a gépsort, mely nem volt részese a felszámolási eljárásnak. Az iratok igazolják a birtokbavételt, ezzel az átruházás, és a tulajdonosváltás is megtörtént, az adósi könyvelésből a tartozást kivezették. Mindössze használati, tárolási célú otthagytás történt, a D... Kft. továbbiakban semmilyen követelést nem támasztott, átadás-átvételnél együttműködött. Felperes hangsúlyozta, birtokbavétel megtörténhet úgyis, hogy az ingóság a helyén marad. Az alperes többször beleegyezett az elszállításba, közös értékesítésbe. Felperes mindent megtett, hogy őt ne érje kár, alperes azonban erőszakosan és fenyegetéssel lépett fel vele szemben, így a lehetőségei korlátozottak voltak.

[19] Az adós felszámolása előtt azonos volt a könyvelés a B... Kft-vel, a felperes esetében mégsem fogadta el azt az alperes. Irreálisan alacsony díjért adta bérbe, majd értékesítette ahhoz képest, hogy 2008. szeptember 24-én a végrehajtó még több, mint 400 000 000 forint értékben foglalt, ebből a felszámoló csak kb. 20 000 000 forint értéket realizált.

Felperes módosított keresetében a kár bekövetkezését az értékesítés időpontjában, 2018. november 27. napjában jelölte meg. Kárigénye kizárólag a gépsor értékén alapult, használati díjat nem kívánt érvényesíteni.

Ellenkérelem

[20] Az alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Az ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy 2015. június 23-án elévült a követelés az rPtk. 324. § (1) bekezdés értelmében, miután a felperes keresete szerint a követelés 2010. június 23-án keletkezett.

[21] A kereset érdemben azért nem megalapozott, mert az rPtk. 117. § (2) bekezdésben foglaltak nem teljesültek, a felperes a keresetéhez nem csatolta a 2008. július 25-i adásvételi szerződés átadás-átvételi jegyzőkönyvét, amely rögzíti, hogy ugyanezen a napon a D... Kft. használati szerződést kötött az adós kft-vel, vagyis az ingóságok birtokbavétele nem történt meg, azok ingyenesen az adós kft. használatában maradtak.

[22] Az nem ismeretes, hogy a kettejük jogviszonyához, a birtokbaadáshoz a B... Kft-nek mi köze volt. Előadta, a D... Kft. opciós vételi jogot engedett a C... Kft-vel összefonódásban álló B... Kft. részére, azaz valós átruházási szándéka a feleknek nem volt, kizárólag a fennálló tartozásokat kívánták ily módon rendezni, a vételár kialakítása is a C... Kft. tartozásához igazodott. A birtokbaadás tehát azért nem valósult meg, mert a D... Kft-nek szándékában sem állt a gépsort birtokba venni, még ugyanazon a napon használati szerződést, és nem bérleti szerződést kötöttek, ami az általánosan elfogadottak szerint havonta kiszámlázott és átutalással a bérlő által megfizetett díj ellenében történik, nem pedig ingyenesen. Ez is bizonyítja, hogy nem volt valós eladási-vételi szándék. Rosszhiszeműség érhető tetten, mert a valós vételár már nem a C... Kft. részére került volna kifizetésre.

A rosszhiszemőséget azért is vélelmezni kell, mert a három gazdasági társaság egymásközi viszonyában többségi befolyás áll fenn. A hitelezői kielégítési alap elvonása történt meg, miközben a vagyontárgy birtokosa, használója sosem változott.

[23] A második, a felperes által a D... Kft-vel 2008. szeptember 16-án kötött szerződés szerint 2008. november 3-án köteles eladó birtokba bocsátani a gépsort annak ellenére, hogy a vételárát csak 2008. december 31-ig kell megfizetnie a vevőnek, vagyis azt tovább értékesíteni volt jogosult még a vételár kiegyenlítése előtt. Az okiratból az sem állapítható meg, hogy mikor fizette ki, egyáltalán kifizette-e a szerződésben megjelölt vételárát a felperes.

[24] Alperes álláspontja szerint a D... Kft. sem vette birtokba a gépsort, hanem az maradt a C... Kft-nél. A felperes nem is foglalkozott saját tulajdonú gépek bérbeadásával, egészségügyi szolgáltatásokat nyújt, a két megállapodásban a gépek sem azonosak, ezért a Cstv. 40. § rendelkezéseibe ütköznek a szerződések.

[25] Utalt arra, hogy a Nagykörösi Járásbíróság előtti végrehajtási igényperben a Pest Megyei Bíróság 5.Pf.20.107/2011/5. számú határozatával hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet és a szerződések fiktivitását, a felek rosszhiszeműségének vizsgálatát írta elő, ami a felszámoló részére azt jelentette, hogy a felek közötti hasonló módon kötött szerződések felülvizsgálatra szorulnak és alapos a gyanú, hogy az adós cég vagyonát képezik a vagyontárgyak.

[26] A felperesi társaság továbbá soha nem indított semmilyen eljárást a tulajdona megállapítása, kiadása iránt, annak ellenére, hogy előtte is ismert volt a folyamatban lévő felszámolási eljárás, mely a cég teljes vagyonának értékesítését jelenti. A felszámolónak külön per megindítására nem volt szüksége, mert a gépek az adós cégnél maradtak. A B... Kft. nevében aláíró személy 1 neve egyúttal a felperesi bt. kültagja volt, a beltaggal azonos címen lakott, az adós kft-nek és a B... Kft-nek egyidőben személy 2 neve Zoltán volt az ügyvezetője és tagja, ezért ez okból alperes hivatkozott a Cstv. 40. § (3) bekezdésére, és a rPtk. 685/B. §-ra. A 2009 évi leltári jegyzőkönyv sem tekinthető hitelesnek a felperesi bt. leltározáson való részvétele nélkül.

[27] Vitatta a kár összegét, felhívva a figyelmet arra, hogy 2008. július 25-én 12 000 000 forint volt a vételár, míg a következő eladás 10 000 000 forint ellenében történt. Napi 37 730 forint összegű értékvesztéssel kalkulálva, a keresetben megjelölt kár-bekövetkezés dátumáig ez további 380 nap értékvesztést jelent.

[28] Álláspontja szerint a 2010. július 23-i bérleti szerződéskötés részéről nem annak elismerése volt, hogy jogszerűen történt az eladás, hanem azt mutatta, törvénytelennek tekinti a 2008. július 25-i szerződést. A hivatkozott bérleti szerződés 4. pontja felsorolja azokat a szerződéseket, amelyek a felszámoló szerint törvénybe ütközőek, így a jelen perbeli első szerződést is. A két szerződés fiktív, azok mögött valós gazdasági esemény nem volt, tényleges birtokba adásra nem került sor, végig a C... Kft. Nagykörösi telephelyén maradt a gépsor, azt továbbra is az adós kft. használta.

[29] Szembetűnő volt a felszámolás során, hogy a cég ellen megindított eljárásokat követően a hosszú gyártósorok kulcsfontosságú gépeiről, egyéb ingóságairól fokozatosan került elő több okirat, mely szerint azok már nem az adós kft. tulajdonát képezik, de ezek a vagyontárgyak sem voltak beazonosíthatók. Rengeteg olyan eszközkészlet is selejtezésre került, amely értékkel nem bírt.

[30] A Nagykőrösi Járásbírósághoz 2019. május 30-án benyújtott keresetlevéllel indult perben 2020. január 9-én a bíróság a felperes keresetét elutasító ítéletet hozott. A felperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 14.Gf.40.016/2020/9. számú 2020. szeptember 8-án kelt végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte a pert megszüntette és hivatkozva a Cstv. 54. § (2) bekezdés szerinti kizárólagos hatásköri szabályra, a keresetlevelet áttette az eljárásra hatáskörrel rendelkező, egyúttal illetékes Kecskeméti Törvényszékhez.

[31] A per 2020. október 1-től a Kecskeméti Törvényszék előtt folytatódott, ahol – bizonyítási eljárás lefolytatása nyomán – a bíróság 10.G.21.469/2021/22. számú ítéletével az alperes elévülési kifogásának helyt adva, a keresetet elutasította. A Szegedi Ítéltábla a Gf.III.30.062/2021/5. számú határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. Az elsőfokú bíróságnak előírta, hogy a megismételt eljárásban az elévülés helyes anyagi jogi megítélését szem előtt tartva anyagi pervezetéssel kell felvilágosítást adni a felperesnek a még szükséges, az ő érdekében álló bizonyítás lefolytatásáról. Ennek során indokoltnak tűnik – ez irányú felperesi indítvány esetén – a 2019. február 1-ét megelőzően eljáró felszámolóbiztos, valamint az értékesítési számlát felperesi kültagnak megküldő új felszámolóbiztos tanúkénti meghallgatása arra nézve, hogy a gépsor valamennyi eleme értékesítésre került-e, továbbá ennek időpontját is okirati, illetve tanúbizonyítással kell meghatározni. Amennyiben a perbeli ingóságok jogi sorsát a tanúbizonyítás nem tudja tisztázni, úgy a Pp. 265. § (2) bekezdés a) pontja szerinti bizonyítási szükséghelyzet is felmerülhet, tekintettel arra, hogy az alperes volt az ingóságok birtokában, azon felül több peradat is van arra nézve, hogy felettük rendelkezési jogot is gyakorolt. A teljes gépsorra nézve kell az értékesítési időpontot bizonyítani, mely a kötelmi jogi kárigény érvényesítés – és egyúttal az elévülési idő – lehetséges kezdő időpontja. Ezen időpont tisztázottsága esetén lehet az elévülés kérdésében megalapozott jogi álláspontot elfoglalni. Amennyiben ezen időponthoz képest az 5 éves elévülési időn belül került sor a kárigény perbeli érvényesítésére, úgy érdemben kell az alperes Cstv. 54. § (1) bekezdésén alapuló kárfelelősségét vizsgálni. A kár bekövetkezés időpontjától függően felmerülhet az új Ptk. (2013. évi V. tv.) alkalmazásának szükségessége is.

[32] A megismételt eljárásban a bíróság felhívására – a keresetét fenntartó – felperes a gépértékesítések időpontjának igazolására tanúbizonyítási indítvánnyal élt, kérve a korábbi és az új felszámolóbiztos meghallgatását az értékesítés körülményeire vonatkozóan.

[33] Az alperes ellenkérelme a megismételt eljárásban is a kereset elutasítására irányult. Fenntartotta, a 2008. szeptember 16-i adásvételi szerződés érvényesen létre sem jött, mivel nem tartalmazza a vétel tárgyát, cégszerűen nem került aláírásra, felperes nem igazolta, hogy a vételár valóban megfizetésre került és pontosan mikor. Jó erkölcsbe is ütközik a

szerződés, miután a D... Kft. követelésének összege a vételár bruttó 12 millió forint értéke volt, ami nem a gép valós értéke, beszámítással történt a rendezés, majd 2 hónappal később már csak bruttó 9 600 000 forintért cserélt gazdát. Álláspontja szerint a felperes tulajdonjogának bizonyítása elengedhetetlen, ennek hiányában nem történhetett károkozás. Utalt e körben a Vht. 104. § (3) bekezdésére, melynek erejénél fogva elidegenítési és terhelési tilalom állt fenn a hitelező CIB bank kérelmére 2008. február 29-én indult végrehajtási eljárásban, mely során 2008. szeptember 24-én zajlott a foglalás.

[34] Alperes a felróhatósága hiányára is hivatkozott. A végrehajtási eljárásban a gépeket értékelő H... Kft. 2009. december 7-én kelt 8. szám alatt csatolt szakvéleménye azonosította a gépeket, de abból az is megállapítható, hogy a listából 3 gép esetében nem szerepel sem gyártó, sem típus, sem egyéb azonosító, csak a gép megnevezése. A nagykovácsi telephelyen mindent lefoglalt a végrehajtó, a listán pedig a perbeli 3 részből álló gépsor neve gépsor semmilyen adattal nem szerepel. A H... Kft. megállapította tehát, hogy a korábban számbavett gépek megtalálhatóak voltak, azonban olyan releváns tényeket is rögzített, hogy az egyik gépet átépítették, felújították, a gépen adattábla nem található, 3 gépen más volt a gyári szám, a negyedikén pedig szintén hiányzott az adattábla.

[35] A fentiek álláspontja szerint igazolják, hogy a gépek azonosítására szolgáló adatok, eszközök könnyen módosíthatóak, eltávolíthatóak voltak, amit meg is tettek. A szakvélemény megállapítása szerint a jelzések eltávolítása, illetve eltávolíthatatlanságuk kétséget kizáróan nem igazolható. Ez figyelembe vehető kimentési ok, hiszen a felszámolási eljárást megelőzően mintegy 2 évvel történtek a manipulációk, amit még bizonyosan nem lehet az alperes terhére értékelni. Alperes tehát úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, a hitelezők érdekeinek védelmében a gépek értékesítése neki nem volt felróható. A Cstv. lex speciális szabályai szerint a felszámolási célok elsődlegesek a többi jogszabályhoz képest. Utalt a Ptk. 340. § (1) bekezdésére, melynek értelmében a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget. Ez alapján kérte, hogy a bíróság a kárfelelősségét tekintse kimentettnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[35] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és felperest kötelezte perköltségfizetésre alperes javára. A bíróság kiindulópontként megállapította, hogy a megismételt eljárásban fogantatosított tanúbizonyítás megerősítette, az értékesítés a szaloncukorgyártó-gépsor mindhárom elemére vonatkozott, így a kárigény az ezzel kapcsolatos számla kiállításának időpontjában, 2018. november 27-én keletkezett. A felperes kártérítési igényét bíróság útján 2019. május 30-án benyújtott keresettel érvényesítette, így követelése nem évült el. A kár időpontjából következik egyúttal, hogy a felek jogi vitájában már a 2013. évi V. tv., tehát az új Ptk. szabályai az irányadók.

[36] A bíróság a tényállás részeként megállapította, hogy a gépek a foglalás időpontjától a felszámolás elrendeléséig, majd pedig a 2012 évi elszállításukig mindvégig a telephelyen voltak, a felszámoló 2010. október 28-án egy pontos megjelölést tartalmazó

nyilatkozattal ismerte el azok birtoklását. A bíróság utalva a Pp. 265. § szabályaira, megállapította, az alperes érdekkörébe tartozott annak bizonyítása, hogy a felszámoló részére nem került átadásra a gépsor mindhárom eleme. A bíróság figyelemmel volt még arra, hogy az értékesítési hirdetményben is tételesen és beazonosítható leírással szerepeltette a felszámoló az ingóságokat.

[37] A perrel érintett ingóságok beazonosíthatóságát megállapítva, a bíróság a továbbiakban a Cstv. 54. § (1) bekezdés szerinti alperesi kárfelelősséget vizsgálta. A jogszabályi rendelkezések ismertetésén túl rögzítette, a felszámoló deliktális alapú kárfelelőssége fennáll akkor is, ha a felszámolói státuszból fakadó feladat ellátásával okoz kárt vagy ha az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozattal fejt ki jogellenes magatartást. Ha a felszámoló az adós vagyonának értékesítése során jogszabálysértő módon másnak kárt okoz, az adós felelősségétől függetlenül önálló kártérítési felelősséggel tartozik.

[38] A felszámoló harmadik személynek történő károkozására azonban a Cstv. 54. §-án alapuló sui generis kárfelelősség nem alkalmazható, ebben az esetben a Ptk. általános felelősségi szabályai érvényesülnek. A bíróság megállapította, a perbeli esetben a károsult és a felszámoló között deliktális kártérítési felelősségi jogviszony jött létre a káresemény bekövetkeztével, mely már önmagában hordozza a magatartás jogellenességét, figyelemmel a Ptk. 6:520. § rendelkezésére. A szerződésen kívül okozott kár megtérítése iránti igény szempontjából tehát a jogellenesség a kár okozásából következik, törvényi kivétel hiányában minden károkozás jogellenes.

[39] A felróhatóság alóli mentesüléshez az alperesnek kellett bizonyítékokat, tényeket szolgáltatnia. A perbeli tényállást értékelve a bíróság úgy foglalt állást, alperes sikerrel bizonyította, hogy cselekménye nem volt jogellenes, a Cstv. rendelkezéseibe az nem ütközött, mivel a felperes azzal, hogy eljárást nem kezdeményezett és az alperest nem szólította fel egyértelműen az ingó kiadás teljesítésére, a kár elhárítása érdekében nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható.

[40] A felperesi kárigény megalapozottságának előfeltétele továbbá, a perbeli ingóságokon a tulajdonszerzés megtörténtének igazolása. A bíróság álláspontja szerint a jelen ügyben nem lehetett eltekinteni attól a tényről, korábban a felperes tulajdonjoga sérült azáltal, hogy az alperes a használatról, birtoklástól, hasznok szedésétől megfosztotta. Felperes előtt ez minden részletében ismert volt, mégsem kezdeményezett jogai érvényesítéséért eljárást. A felszámoló elmarasztalását célzó büntetőeljárás megindítása nem helyettesíti a tulajdoni-, illetve a kárigényérvényesítést. A bíróság a felperesnek róta fel mulasztásként azt is, hogy még írásbeli felszólítást sem intézett az alpereshez az ingóságok kiadása vagy értékük megtérítése érdekében. A bíróság a Ptk. 6:525. § (1) bekezdését idézve a tulajdonjogi vagy kártérítési igényérvényesítés elhúzódsát, illetve kezdeti elmaradását a felperes esetében kárenyhítési kötelezettség elmulasztásaként értékelte. Ezzel szemben megállapította, alperesi felszámoló megalapozottan hivatkozott a felróhatósága hiányára. A felperes sosem volt birtokban és nem is kért birtokba adást, birtokvédelmet, tulajdonjogának megállapítása iránt pert nem kezdeményezett. A gépek elhelyezéséről, védelméről nem intézkedett, ingó kiadása iránti polgári pert nem indított és birtokvédelmet sem igényelt. Ezen mulasztásaival megszegte a Ptk. 6:621. § (1) bekezdésében foglalt kárenyhítési kötelezettségét.

[41] A bíróság a perbeli gépek azonosítását nehezítő, eltérő megjelöléseket tartalmazó dokumentumokat számba véve arra a következtetésre jutott, hogy ez megnehezítette az alperes, mint felszámoló számára a beazonosítást, vagyis, hogy pontosan mi tartozik a felszámolási vagyongra. A gépsor ellentmondásos azonosításával kapcsolatban a manipuláció gyanúja is felmerült az alperesben, ezt a bíróság a perbeli tanúvallomásokból vett idézetekkel kívánta alátámasztani. A bíróság a felszámolást megelőző végrehajtási eljárás során végzett foglalás körülményeinek, valamint a végrehajtási igényper lefolyásának ismeretében igazoltnak találta, hogy az alperes az ezek során szerzett ismeretei alapján tanúsított magatartása nem volt jogellenes, figyelemmel az ingóságok bizonytalan jogi helyzetére. Az éveken át tartó elodázó alperesi magatartást, mely végül a perbeli ingóságok értékesítésével végződött, a bíróság igazoltnak találta. A felszámoló helyesen döntött a hitelezői érdekek mellett, az ingóságokra igényt tartó felperes és a vele összefonódásban álló cégek érdekelteségeivel szemben.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[42] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen kérve annak megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását az eljárás megismétlésére és a jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatalára.

[43] Elsődlegesen kérte az ítélet tényállásának kiegészítését, mivel az a 2010. június 23-i bérleti szerződés, a 2010. szeptember 9-i megállapodás és a 2010. október 27-i alperesi nyilatkozatokat nem a pontos tartalommal rögzítette. Az előzményi büntetőeljárások kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy a pótmagánvádlóként való fellépésének lehetőségét a Nagykörösi Járásbíróság biztosította, ez álláspontja szerint egyúttal már a tulajdonjog elismerését jelenti. A tényállás pontosításaként kérte személy 2 neve elleni végrehajtás és a C... Kft. elleni végrehajtási eljárások elkülönítését a tényállásban. Eljárásjogi kifogásként rótt fel, hogy az új felszámolóbiztos tanúkenti kihallgatását igen korlátozottan engedélyezte az eljáró bíróság. A tanúmeghallgatás során tisztázható lett volna az alperes által benyújtott, de felperes által vitatott valódiságú iratok eredete, tartalma. Az értékesítés körülményeinek tisztázására sem került sor a tanúmeghallgatás során.

[44] Megerősítette, az az ítéleti tartalom, hogy nem áll fenn az elévülés, megegyezik saját álláspontjával. Az alperes, mint felszámoló jogaira és kötelezettségeire a Cstv. előírásai vonatkoznak, e körben a felszámolóra hárul a kötelezettség, hogy eldöntse a birtokába került ingóságok, ingatlanok, eszközök közül mi tartozik a felszámolási vagyongra. Ezt a megkülönböztetést okirati bizonyítékok szerint az alperes elvégezte, de később nem eszerint járt el. Olyan bizonylatot alperes nem tudott bemutatni, amely a perbeli ingóságok felszámolási vagyongra kerülését alátámasztaná. Eljárása 2011. novemberétől már rosszhiszemű volt egészen addig, amíg ki is számlázta az elrejtett ingóságok eladásával kapcsolatos vételárat. Felperes az alperesi felszámolónak rótt fel azt is, hogy az ingóságok rongálás folytán értékvesztést szenvedtek, azok értékesítése a jogszabályi előírások megszegésével történt. Utalt továbbá arra, még a jelzálogjogosultat is kihagyták az eljárásból.

[45] A tulajdonjogra vonatkozó Ptk. szabályok ismertetése nyomán hangsúlyozta, álláspontja szerint a tulajdonjoga sérült, mely az Alaptörvény által is jogvédett érdek. Hiányolta, hogy az elsőfokú bíróságnak nemcsak a szakjogi szabályok értelmezése alapján, hanem az Alaptörvénnyel összhangban kellett volna döntenie a jogvitában.

[46] Vitatta, hogy a bíróság által kimentési oknak tekintett körülmény felmentést adna alperes számára a kártérítési felelősség alól. Az alperes esetében nem állnak fenn a Ptk. 6:520. § által szabályozott kivételek, károkozása ezért jogellenesnek minősül. A Ptk. 1:4. § szerinti elvárható magatartást tanúsított, a bíróság által támasztott többletelvárások rajta nem számon kérhetők.

[47] A fellebbezési álláspont szerint a felszámolónak kellett volna bírói utat igénybe venni amennyiben kétségesnek találta az okirati bizonyítékokat, melyek alapján felperes tekintendő tulajdonosnak. Ennek megfelelően a felszámoló kérhette volna a tulajdonjog megállapítását, de ilyen intézkedés nem történt, arról ezáltal lemondott és erről tájékoztatta is a hitelezőket. Kifogásolta, hogy a bíróság a tényállás megállapítása során az alperesi állítások valódiságából indult ki, az ingóságok értékvesztése kapcsán pedig hiányolta, hogy a megrongálás előtti és az azt követő értékek különbözetének meghatározására nem került sor. Megjegyezte, az alperesnek eljárást kellett volna indítania a rongálás észlelésekor a károkozó ellen. Emellett vitatta a 2018. szeptemberi értékelés helytállóságát, mely nem a tisztességes piaci árat tükrözte. Hangsúlyozta, az alperes több cselekménye is jogellenes volt és okozati összefüggésben áll az őt ért kárral.

[48] A felszámolási közbenső mérlegekben nem szerepeltek az ingóságok és a végrehajtási igényper miatt a felek között egy függő jogi helyzet állt elő, mivel az alperes a pertől tette függővé az ingóságok tulajdonjogával kapcsolatos álláspontját. A per befejezése után azonban alperes nem jelentkezett és az időközben megrongált ingóságokat titokban jogellenesen értékesítette. Eközben a felperes a korábbi alperesi nyilatkozat alapján hiába várta az elszámolást. Külön hangsúlyozta, az adósi vagyon eladásával kapcsolatos gondossági elvárás azt is jelenti, hogy ami nem a felszámolási vagyonba tartozik, azt nem értékesítheti a felszámoló.

[49] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság felrótta neki, hogy nem kezdeményezett eljárást, ugyanakkor nem került rögzítésre, hogy milyen eljárásra gondolt a bíróság. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a felszámolási bíróságnál kétszer is fellepett, másrészt a végrehajtási igényper lezárultáig a függő jogi helyzet miatt nem kívánt újabb eljárásokat kezdeményezni. Ismertette továbbá a volt felszámolóbiztos elleni büntetőeljárásokat, ahol pótmagánvádlóként lépett fel. A kárigény érvényesítést ezen eljárásokban az is bizonytalanná tette, hogy az alperes nevében eljáró személyként a vádlottnak fennállt a lehetősége, hogy visszajuttassa a gépsort. Amíg arra megvolt a fizikai lehetőség, az ingóságok visszaadására tartott igényt, az értékesítésről való tudomásszerzést követően nyílt módja kártérítést követelni azzal, hogy a számlán szereplő vevővel már nem kíván szembe helyezkedni. Hangsúlyozta, a B... Kft. hitelezői elismertetésével kapcsolatos eljárás iratai azt tanúsítják, már 2010. júniusában tisztában volt az alperes a per alapját képező ingóságok teljes jogi és fizikai sorsáról. A teljes gépsor hiánytalanul fellelhető volt az alperesi birtokbavételkor, gépkönyvvvel együtt. Azok értéke akkor 8-10 millió forintos nettó összegű értéket tett ki. Az egyes elemeken szerepelt a tulajdonos feltüntetése külön táblákon. Az alperes ennek ellenére minden ingóságot elvitt a telephelyről, amit jegyzőkönyv is bizonyít. A felperes a

továbbiakban a végrehajtó foglalásával kapcsolatos nyilatkozatokat idézett, melyek alapján kifogásolta, hogy a bíróság az iratokkal cáfolt alperesi álláspontot fogadta el a gépsor lefoglalását illetően. Az ingófogaláshoz neki semmi köze nem volt, álláspontja szerint annak szabályszerű lefoglalására nem kerülhetett volna sor bizonyított tulajdonjoga miatt.

[50] További jogi érvelésként előadta, a felszámoló a Cstv. 48. § (1) bekezdésben foglaltakat megszegve a tulajdonát képező ingóságok értékesítésével és a felszámolás során a vételár hitelezők javára történő kifizetésével kárt okozott neki. A felszámoló felelőssége a Cstv. 54. § (1) bekezdése alapján felperes irányában fennáll, az okozott kár összege az ingóságok forgalmi értékének felel meg. Az ingóságok tulajdonjogát sértő értékesítése és az ellenérték harmadik személy részére juttatása alapozza meg kártérítési igényét, illetve alperesi magatartás jogellenességét. Alperes a felróhatóságának hiányát nem igazolta.

[51] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult azzal, hogy a keresetet mind jogalapjában, mind összecszerűségében továbbra is vitatja. A megállapított tényállással kapcsolatban alperes hangsúlyozta, a szerződési okiratok, számlák hitelessége részéről mindvégig vitatott volt, a vételár beszámítással történt megfizetése pedig nem dokumentált. A felperes indítványai szerint lefolytatott bizonyítási eljárás nem támasztotta alá a felperes kárigényének jogalapját. Hangsúlyozta, jelen per nem tulajdonjogi per, tulajdonjog megállapítás iránt a felperes polgári pert nem kezdeményezett.

[52] Az ügyben eljáró bíróságok már három elsőfokú ítéletet hoztak, melyek megfelelnek az alkotmányjogi követelményeknek. A fellebbezéssel támadott ítélet Alaptörvénybe ütközésére való hivatkozás alaptalan. A tulajdonjogi igény kérdését taglalva, alperes kiemelte, felszámolóként járt el, főszabályként neki a Csődtörvény speciális rendelkezéseit kellett szem előtt tartania.

[53] A továbbiakban ismertette a 2010. júniusi vagyon átadás-átvétellel kapcsolatos eljárást, a felszámolási vagyon számbavételét, illetve az ingóságokra kötött adásvételi szerződések folyamatát. Az alperes részéről eljáró felszámolóbiztos a gépekre kötött szerződéseket vagyonkimentésnek ítélte meg, de mert a vagyonelemek nem tűntek el, ezért a felszámolási vagyonba tartozónak tekintette azokat. Álláspontja szerint egyértelműen megállapítható volt, hogy az ingóságokkal az adós kft. rendelkezett, az egyes gépsorok nem voltak elkülönítetten tárolva, az adós ezeket a vagyonelemeket is tulajdonosként kezelte. Külön peres eljárás ilyen esetben nem volt szükséges, a közhiteles nyilvántartásban nem szereplő ingóságok mindvégig az alperes birtokában voltak. Megjegyezte továbbá, megkérdőjelezhető, hogy a foglalás időpontjában személy 2 neve ügyvezető rendelkezett-e szerződéssel, mert a számlázás is csak ezt követően történt. A kialakult helyzetben az adósnak, illetve a nevében eljáró felszámolónak nem volt perindítási kötelezettsége. A Csődtörvény annyit ír elő, amennyiben a felszámoló vagyonkimentést tapasztal, az ellen fel kell lépnie. Ez jelen esetben azt jelentette, hogy a felszámolási eljárás keretein belüli értékesítés történt. Alperest perindításra jogszabály nem kötelezte és jogszerűen nyilvánította az ingóságokat felszámolási vagyonba tartozónak.

[54] A felperes esetében helytállóan rótt fel önhibát az elsőfokú ítélet, a felszámolás megindítását követően felperesnek tulajdonjogi pert kellett volna indítania, mivel már 2011-ben teljesen egyértelmű volt számára az alperes álláspontja, erre lehetősége 2010. és 2018.

között éveken át fennállt. Ennek elmulasztása kárenyhítési kötelezettség körében önhibaként értékelendő. Összegzésként alperes hangsúlyozta, ő úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható és biztosította a felszámolási vagyont. Fenntartotta álláspontját, hogy felperes az ingóságokon nem szerzett tulajdont, ennek érdekében eljárást nem kezdeményezett, így kárát saját maga okozta. A felróhatóság hiányát az elsőfokú bíróság alappal állapította meg alperes esetében, mely mentesíti alperest kártérítési felelőssége alól.

Az ítéltábla döntésének indokai

[55] A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.

[56] A megismételt elsőfokú eljárásban a bíróság az alperes fenntartott elévülési kifogására figyelemmel az ítéltábla irányutatása szerint vizsgálta azt, hogy az ingóságok 2018. november 27-én történt értékesítése a felperes kereseti kérelemben megjelölt szaloncukorgyártó gépsor mindhárom elemére vonatkozott-e. A lefolytatott bizonyítás eredményeként helytállóan állapította meg, hogy a számlázás időpontjában mindhárom felperesi ingóság értékesítésére sor került, így a teljes kár bekövetkezésének időpontja 2018. november 27-e, a felperes követelése tehát nem évült el a per megindításáig.

[57] A továbbiakban a kereset érdemi elbírálása során az alperes, mint felszámoló kárfelelősségének jogalapját illetően kellett a bíróságnak állást foglalnia. A Cstv. 48. § (1) bekezdése szerint a felszámoló az adós követeléseit esedékességgel behajtja, igényeit érvényesíti, és vagyont értékesíti. A további kötelezettségeket előíró 49. § (1) bekezdése értelmében a felszámoló az adós vagyontárgyait nyilvánosan értékesíti a forgalomban elérhető legmagasabb áron.

[58] A Cstv. 54. § (1) bekezdése alapján a felszámoló a felszámolás során az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel. A felszámoló felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő -, illetve a felszámolás alatt szerzett - vagyonával [4. § (1) bekezdés] összefüggésben áll fenn. A felszámolótól elvárható gondosság körébe tartozik, hogy ha a fizetéseképtelenség bírósági megállapítása előtti időszakban jogszabályellenes vagyontárgy kimentés történt, és a felszámoló úgy látja, hogy az ilyen vagyontárgy kimentésével szembeni fellépéssel a felszámolási vagyont növelhető, köteles az eljárásokat megindítani, tájékoztatva erről a hitelezői választmányt is.

[59] A bíróság gyakorlat kiterjesztően értelmezi a felszámoló – fenti szabályozás szerinti – harmadik személlyel szembeni felelősségét, és azt e jogalapon vizsgálja, ha a kifogásolt magatartás a felszámolási vagyonnal bármilyen módon összefüggésben áll. A BDT.2000. 98. számú eseti döntés szerint amennyiben a felszámoló a felszámolás során az adós képviselőjében eljárva harmadik személynek felróható magatartásával kárt okoz, e kárért a Cstv. 54. §-a alapján saját személyében, közvetlenül tartozik kártérítési felelősséggel. A felszámolónak az adós vagyona értékesítésekor az értékesítésre vonatkozó szabályok szerint kell eljárnia. Ha azok megsértésével másnak kárt okoz, azért az adós felelősségétől független, önálló kártérítési felelősséggel tartozik. Az ilyen igény érvényesítésére nem a felszámolási

eljárásban, hanem a felszámoló ellen indított perben kerülhet sor (EBH2001. 550. számú elvi döntés).

[60] A perbeli esetben bizonyított, hogy az alperes megszegte az értékesítésre vonatkozó szabályokat, amikor nem az adós vagyonába tartozó ingóságokat értékesített, ezért kártérítési felelőssége felmerül. A Cstv. 54. § (1) bekezdése második fordulata alapján a felszámoló a kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel, jelen esetben ez, az okiratokkal igazoltan tulajdonosnak tekintendő felperes irányában áll fenn. A Cstv. 2019. évi módosítása által megteremtett sui generis kárfelelősségi alakzat a felszámoló esetében akkor alkalmazandó, ha a károkozás a felszámolási vagyonnal összefüggésben van. A bírói gyakorlat e törvényi kitételt annyiban tágította, hogy kártérítési igény harmadik személy részéről is érvényesíthető e kárfelelősségi jogalapon és nemcsak akkor, ha kifejezetten az adós vagyonában állt be károsodás vagy értékcsökkenés. A felszámolási vagyonhoz kötődő bármely jogvita ide sorolandó, amely a felszámolási vagyonnal összefügg. A behatároló rendelkezéssel a jogalkotó csupán azt akarta kizárni, hogy ne lehessen a felszámolót olyan károkért felelősségre vonni, amelyeknek az oka a felszámolás előtti időszakra vezethető vissza, vagy ha a tevékenysége egyáltalán nem hozható összefüggésbe a felszámolási vagyonnal kapcsolatos teendőivel. Nem lehet ezt a szabályt alkalmazni akkor sem, ha a felszámoló magánügyletei révén károsodik valamely felszámolásban érintett személy, hiszen ilyenkor nem releváns a felszámolói tevékenység. Az a jogkérdés azonban, hogy valamely ingóság a felszámolási vagyonba tartozik-e, nyilvánvalóan a felszámolási vagyonnal összefüggőnek tekintendő, ahhoz kötődő jogkérdés, és ha a felszámoló ezzel kapcsolatban a Cstv. által előírt rá vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti vagy harmadik személy jogát sértő intézkedést tesz, úgy a kárfelelőssége vizsgálata során a Cstv. 54. § (1) bekezdés alkalmazandó, mely egyúttal visszautal a polgári jogi felelősség általános szabályaira.

[61] A Ptk. 6:518. §-a értelmében a törvény tiltja a jogellenes károkozást. A 6:519. §-a szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha a károkozó bizonyítja, hogy a magatartása nem volt felróható.

[62] Az új Ptk. tartalmilag nem változtatott a szerződésen kívüli kártérítési felelősség korábbi általános szabályán. A változtatás formai, és a kódexszerkesztési elvekkel van összefüggésben. A Ptk. Bevezető Rendelkezések című Első Könyvének a 1:4. §-a - az egész Ptk.-t átható alapelvként - feltételezi az adott helyzetben általában elvárható magatartás elvét, amelynek megsértése a felróhatóság. Ennek egyenes következménye, hogy a kódexben a későbbiek során nem kellett többet kibontania a törvény szövegének a felróhatóság tartalmát, így a Ptk. 6:519. §-ában is elegendő volt annak kimondása, hogy a felelősség alóli mentesüléshez az vezet, ha a károkozó bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható (Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez – Szerkesztett: Vékás Lajos/Gárdos Péter).

[63] A deliktualis kárfelelősség vizsgálata során a bíróságnak a felelősségi alakzat elemeit kell vizsgálnia, így a jogellenes magatartást, a kár bekövetkeztét, a kettő közti okozati összefüggést, illetőleg a károkozó felróhatóságát. A jogellenes magatartást, a kár bekövetkezését és a kettő közötti okozati összefüggést a károsultnak – jelen esetben a felperesnek – kellett bizonyítania, míg az alperes saját kimentését a felróhatósága hiányának bizonyításával tudta volna elérni.

[64] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a Ptk. – a jogirodalomban és a joggyakorlatban kialakult vitát eldöntve – kimondja, hogy a károkozás általános tilalmára tekintettel tényleges kár bekövetkezte esetén a kártérítési feltételként megkívánt jogellenesség külön bizonyítása szükségtelen: a károkozás ténye önmagában hordozza a magatartás jogellenességét. Ez az álláspont már a korábbi bírói gyakorlatban is megjelenik és irányadónak számít. Több felsőbírósági határozat mondta ki, hogy a károkért való felelősség szempontjából jogellenes minden olyan magatartás, amely károsodásra vezet, kivéve, ha a károkozó magatartás jogellenességét kizáró ok áll fenn (BDT2007. 1689.). A kár megtérítése iránti igény szempontjából a jogellenesség a kár okozásából következik, ugyanis – ha törvény kivételt nem tesz – minden károkozás jogellenes. Ez a károkozás általános tilalmából fakad (neminem laedere elve). A jogtételt a Kúria és az ítéletábrák több eseti döntésben is kifejtették (BDT2005. 1261., BDT2001. 403., BDT2003. 833., BH2010. 213., EBH2011. 2397.).

[65] Főszabály szerint tehát minden károkozás jogellenes, ezért, ha a károsult bizonyítja, hogy a károkozó magatartásával okozati összefüggésben következett be a kára, úgy a károkozás jogellenessége a törvény által vélelmezett, és a károkozás jogellenességének hiányát az arra hivatkozó károkozónak kell bizonyítania (Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez – Szerkesztett: Vékás Lajos/Gárdos Péter).

[66] A károkozás jogellenességét az alábbi négy körülmény zárja ki: a károsult beleegyezése a károkozásba, a jogos védelem, a szükséghelyzet, valamint a jogszabály által megengedett magatartás. Alperes azonban ezek egyikére sem hivatkozott a perben.

[67] A felperes az alperes jogellenes magatartását a felperesi tulajdonú ingóságok értékesítésében, elidegenítésében jelölte meg. Az alperes a perben vitatta a felperes tulajdonszerzését, az értékesített ingóságok álláspontja szerint ténylegesen az adós felszámolási vagyonába tartoztak, ezért azok értékesítése nem volt jogellenes.

[68] Az utóbbi jogi álláspontot cáfolja, hogy az alperes 2010. október 28-án még úgy nyilatkozott a felperesnek, a perbeli gyártósról nem szerepel az adós cég felszámolási vagyontárgyai között, azok idegen tulajdonú eszközök. Ezzel azonos tartalmú tájékoztatást adott a C... Kft. „f.a.” adós felszámolási eljárásába bejelentkezett hitelezőknek is a 2010. december 1-én kelt levelében, ezt követően pedig 2011. július 18-án úgy hirdette meg értékesítésre az adós ingóságaival együtt a perbeli ingóságokat, hogy azok „idegen tulajdonúak”. Ezt a hirdetést a felperes részére is megküldte. Az előbbiekből megállapítható, hogy az alperes tudomással bírt arról, a perbeli ingóságok nem tartoznak a C... Kft. adós felszámolási vagyonába, melyet a peranyag részét képező adásvételi szerződések, átadás-átvételi jegyzőkönyv és leltárív is alátámaszt.

[69] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítéletében ([61] bekezdés), az alperes azon perbeli hivatkozása, hogy a felperes érvénytelen szerződéssel jutott hozzá a perbeli ingóságokhoz, önmagában joghatás kiváltására nem alkalmas mivel az 1/2010. (V.28.) PK vélemény 2. pontja és az ahhoz fűzött indokolás szerint mindaddig, amíg jogerős bírósági határozat nem mondja ki valamely – egyébként megfelelő tartalmi és formai kellékekkel rendelkező – szerződés érvénytelenségét, addig azt érvényesnek kell tekinteni. A felperes

dokumentált tulajdonszerzésének tényét ezért a felszámoló érvénytelenségi hivatkozása nem érinthette, azt az alperes mind a felszámolási eljárás során, mind pedig utóbb a perben eredménytelenül vitatta.

[70] A felperes bizonyította a kár bekövetkezését is, amely a perbeli ingóságok alperes által történt elidegenítésével, birtokából történt kivonással (ismeretlen helyre szállítás) a felperes vagyonában bekövetkezett vagyonsökkenés.

[71] Ugyancsak nem igényelt további külön bizonyítást a perben az alperes jogellenes magatartása és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggés, hiszen az alperes a birtokába került felperesi ingóság őrzését nem biztosította, azok onnan ismeretlen helyre kerültek, majd a felszámolási eljárás során számlázott módon értékesítette, a perben ezzel kapcsolatban becsatolt bizonyítékok ezt alátámasztották.

[72] Az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes felróhatóságát és azt állapította meg, hogy az alperesi felszámoló megalapozottan hivatkozott felróhatóságának hiányára. Ezt a jogkövetkeztetést azonban az ítéltábla már nem osztotta.

A Ptk. 6:525. § (1) bekezdése szerint a károsultat kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség terheli. E kötelezettségek felróható megszegése miatt keletkezett kárt a károkozó nem köteles megtéríteni.

Az elsőfokú bíróság – felperesi fellebbezésben vitatott – álláspontja szerint a felperes felróható módon közrehatott a kár bekövetkezésében, amennyiben annak ellenére, hogy az ingóságai a felszámolási eljárás megkezdésekor a C... Kft. birtokában voltak és az alperes használatról, birtoklástól, hasznok szedésétől megfosztotta - habár e tény előtte minden részletében ismert volt –, mégsem kezdeményezett jogai érvényesítéséért eljárást. Az elsőfokú bíróság nem tekintette ilyen célszerű jogérvényesítésnek a felszámoló ellen kezdeményezett büntetőeljárást, illetve a felszámolási eljárásban előterjesztett kifogásokat, valamint a korábbi végrehajtási igénypert a lefoglalt ingóságok kiadása érdekében. Az előbbiekkal szemben ugyanakkor az alperes javára értékelte azt, hogy a felperes sosem volt az ingóságok birtokában, nem is kérte a birtokba adást, birtokvédelmet, tulajdonjoga megállapítását az alperes ellen indított perben. Felróta továbbá a felperesnek, hogy a vétel beszámítással történt, valamint azt is, hogy a gépek azonosításával kapcsolatban több hiányosság is felmerült.

[73] Az ítéltábla nem osztja az elsőfokú bíróság e megállapításait. Az ingóságok birtokbavétele a felperes részéről ugyanis a 2010. november 3-án kelt jegyzőkönyv szerint megtörtént annak ellenére, hogy a gépek nem lettek elmozdítva a használati helyükről. A constitutum possessorium jogintézménye lehetőséget biztosít olyan tulajdonszerzésre, hogy a dolog az átruházó (eladó) uralma alatt marad, és csak a tulajdon száll át. A dolog átadása nemcsak tényleges birtokba adással, hanem jelképesen, kellően dokumentált formában is megtörténhet. A tulajdon átszállásához az kell, hogy a felek ezirányú jogi akarata igazolt legyen, mely egyúttal kétségtelenné teszi, hogy az átruházási ügylet tárgya a megszerző (vevő) uralma alá került. A perbeli esetben ezt a szükséges tartalommal bíró, teljes bizonyító erejű okirati formában kiállított [Pp. 325. § (1) bekezdés d) pont] átadás-átvételi jegyzőkönyv, valamint a gépeken elhelyezett jelzések igazolják.

[74] A felperes a vételárat a szerződés szerint nem beszámítással, hanem átutalással teljesítette, ezt cáfoló bizonyítékot alperes nem szolgáltatott. A gépek azonosítása időnként nehézségbe ütközött az édességgyártással foglalkozó adós felszámolási eljárásában és a jelen perben is, de ez nem értékelhető a felperes terhére. Önmagában pedig az a tény, hogy a felperes jogai érvényesítése érdekében nem indított az alperes vagy a felszámolás alatt álló adós ellen ingó kiadása iránti pert, vagy egyéb, az igénye érvényesítésének megfelelő eljárást, nem minősíthető károsulti közrehatásnak. A felperes a perben igazolta, hogy több eljárást is indított az ingóságai visszaszerzéséért, illetve a felszámoló sérelmezett intézkedései miatt, amelyek azonban eredménytelenek maradtak. Az, hogy a felperes nem a megfelelő jogi eszközhöz folyamodott, nem adott jogcímet az alperesnek arra, hogy az általa korábban elismerten idegen tulajdonú ingóságokat önhatalmúlag a telephelyről elszállítsa, majd pedig elidegenítse.

[75] Amennyiben az alperes vitatta a felperes tulajdonszerzését, úgy a Cstv. 40. §-a alapján neki kellett volna pert indítania a felperes, illetve a C... Kft. „f.a.” adóstól a perbeli gépsort megvásárló D... Kft-vel szemben. Az alperes ezt, a Cstv. 54. § (1) bekezdés utolsó fordulata által az ő kötelezettségévé tett perindítást elmulasztotta, így a jelen perben hatályosan már nem hivatkozhatott arra, hogy a felperes nem szerzett tulajdonjogot a perbeli gépsoron. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy – a helytelen alperesi állásponttal ellentétben – vagyonkimentés gyanújának észlelése esetén a Cstv. 54. § (1) bekezdés utolsó fordulata kifejezetten a felszámoló kötelezettségévé teszi – hivatalos – eljárás megindítását, továbbá a hitelezői választmány erről történő tájékoztatását is. A perbeli esetben ez a Cstv. 40. § valamely törvényi tényállásán alapuló érvénytelenségi per megindítását jelentette volna annak tisztázása érdekében, hogy a birtokába jutott és álláspontja szerint kétes tulajdonjogi helyzetű ingóságok a felszámolási vagyonba tartoznak-e. Ilyen érvénytelenségi perindítás hiányában – annak ellenére, hogy a perbeli ingóságok a birtokába kerültek –, a felszámolónak nem volt joga önhatalmúlag dönteni arról, hogy a tulajdonjogot igazoló okiratokkal alátámasztott adásvételi szerződések bírósági érvénytelenné nyilvánításának hiányában azokat a felszámolási vagyonba sorolja. A felszámoló kárt előidéző jogellenes magatartása e törvényi kötelezettség elmulasztása miatt is fennáll.

[76] Az alperes tehát nem bizonyította a felróhatósága hiányát, hivatkozásai nem alkalmasak a kimentésre, ezért a felperessel szemben kártérítéssel tartozik. Az alperes hivatkozása a Pest Megyei Bíróság Pf.20.107/2011/5. számú hatályon kívül helyező végzésének indokolására, nem teremtett jogalapot és jogcímet a felperes tulajdonának elidegenítéséhez, az ezzel kapcsolatos polgári jogi felelősséget a polgári perbíróság büncselekmény hiányában is megállapíthatja a polgári per tényállása alapján.

[77] A Pp. 383. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság - ha az ítélet hatályon kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség - az ügy érdemében dönt. A (2) bekezdés szerint, ha az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, a másodfokú bíróság ítéletével azt helybenhagyja, ellenkező esetben az elsőfokú bíróság ítéletét egészben vagy részben megváltoztatja. A (4) bekezdés értelmében a másodfokú bíróság részítélettel vagy közbenső ítélettel is rendelkezhet, ha ennek e törvényben meghatározott feltételei a másodfokú eljárásban fennállnak. Az (5) bekezdés második fordulata alapján, ha a keresetet elutasító ítélet elleni fellebbezés folytán hozott közbenső ítélettel a kereset jogalapját

megállapította, a másodfokú bíróság csupán a perköltség összegét határozza meg, annak viselése kérdésében egyebekben az elsőfokú bíróság dönt.

[78] A Pp. 341. § (4) bekezdése értelmében, ha a keresettel érvényesített jog fennállása és az ennek alapján a felperest megillető követelés összege vagy mennyisége tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság jogok fennállását közbenső ítélettel előzetesen is megállapíthatja.

[79] Az új Pp. Konzultációs Testület 69. számú állásfoglalása szerint a keresetet elutasító ítélet elleni fellebbezés folytán a másodfokú bíróság által - az ügy érdemében - hozott közbenső ítélet rendelkező részének az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset jogalapjának megállapítására vonatkozó rendelkezést kell tartalmaznia. Egyúttal mellőzni kell a keresetet elutasító elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését, és meg kell határozni a másodfokú eljárással felmerült perköltség összegét minden – azt felszámító – peres fél számára [Pp. 381. §, 383. § (4)-(5) bekezdés].

[80] Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta és közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes – a Cstv. 40. §-ra alapított megtámadás hiányában – a felperes tulajdonát képező, három részből álló szaloncukorgyártó-gépsor – melynek részei: gépsor neve felújított és átalakított rozsdamentesített alkatrészekkel felszerelt formázó, melynek típusa LC600, gyártási száma 2211; gépsor neve mártógépes előhűtő egység, melynek típusa LC820, gyártási száma 2020; és hűtőalagút – 2018. november 27-én harmadik személy részére történő értékesítése és birtokba adása folytán a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés miatt a felperessel szemben teljes kártérítési felelősséggel tartozik. Mellőzte a felperes elsőfokú perköltségfizetésre kötelezését.

[81] Észlelte az ítéltábla, hogy a Nagykörösi Járásbíróság ítéletével szembeni fellebbezésére a felperes korábban már lerótt 640 000 forint fellebbezési illetéket, majd jelen másodfokú eljárást megindító fellebbezéséhez kapcsolódóan ismételten 640 000 forint fellebbezési illetéket rótt le. Ezen illeték azonban az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 51. § (1) bekezdésére tekintettel szükségtelenül került lerovásra, a korábbi határozat hatályon kívül helyezése nyomán a megismételt eljárásban ugyanis a fél az illeték ismételt megfizetése alól fenti jogszabályi rendelkezés folytán mentesül. Az ítéltábla ezért a szükségtelenül lerótt többletilleték visszaigénylésének lehetőségét az Itv. 80. § (1) bekezdés f) és i) pontjaira figyelemmel biztosította a felperes számára.

[82] A másodfokon a jogalap tekintetében pernyertes felperes javára az ítéltábla másodfokú eljárási költséget nem határozott meg, mivel a felperes nem jelentett be költségfelszámítást [Pp. 81. § (1), (5) bekezdés, 82. § (3) bekezdés].

[83] Az elsőfokú bíróság a jogalapot érintő eltérő jogi álláspontja miatt nem tisztázta a kár pontosösszegezését. A felperes keresetében kárát a perbeli ingóságok megszerzéséért fizetett 8 millió forint nettó vételárban jelölte meg. Az alperes ugyanakkor vitatta a kárigényösszegezését is arra hivatkozással, hogy a gépsor megrongálódott, azt csak jelentősen alacsonyabb áron tudta értékesíteni 2018. november 27-én a G... Kft. részére egy 2018. szeptember 28-i vagyonértékelési szakvélemény alapján.

[84] A Ptk. 6:522. § (1) bekezdés szerint a károkozó a károsult teljes kárát köteles megtéríteni. A (2) bekezdés a) pontja értelmében a teljes kártérítés körében a károkozó köteles megtéríteni a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést. Ennek tükrében azt kell a bíróságnak vizsgálnia, hogy a perbeli esetben milyen mértékű a felperesi vagyoncsökkenés.

[85] A felperes 2008. szeptember 16-án vásárolta meg 8 millió forint + áfa vételárért a perbeli gépsort. Ezt követően az a C... Kft. „f.a.” fióktelepén maradt, és ott volt a felszámolás kezdő időpontjában, 2010. május 17-én is. A zártörés megalapozott gyanúja miatt folytatott eljárásban a nyomozóhatóság 2012. február 3-án az adós adósi fióktelep címe szám alatti fióktelepen megtartott szemlén megállapította, hogy a perbeli gépi berendezések már nem találhatók a helyszínen. A felperes kára azonban nem ekkor, hanem a gépsorok értékesítésekor, 2018. november 27-én keletkezett, mértéke pedig nem a kifizetett vételár, hanem az ingóságok piaci értéke a kár bekövetkeztének az időpontjában. A felperes a keresetében használati díjat, mint elmaradt hasznot nem érvényesített, de ettől függetlenül a természetes használat, illetve az időmúlás folytán bekövetkezett értékcsökkenést (amortizáció) figyelembe kell venni a kár összegének meghatározásakor. A tényleges piaci ár és az értékcsökkenés megállapítása szakkérdés; a felperes a per során többször kérte a szakértő kirendelését a kárösszegezésének megállapítására (11. számú jegyzőkönyv 1. oldal utolsó bekezdés, 19. számú beadvány 7. bekezdés, 24. számú beadvány 7. oldal). Ezirányú indítványát utoljára a tárgyalás berekesztése előtt tartotta fenn, ekkor jogi képviselője útján, hatályos nyilatkozattal az érték bizonyítására tett szakértői bizonyítási indítványt (28. számú jegyzőkönyv 4. oldal).

[86] A további eljárás során az elsőfokú bíróságnak a pert az érdemi tárgyalási szaktól kell folytatnia és a felperes által kért szakértői bizonyítással kell megállapítani a felperest ért kár összegét, mely a kár bekövetkezésétől, azaz 2018. november 27-től vált esedékessé (Ptk. 6:532. §). A kirendelt ingószakértőnek a perbeli iratok, csatolt fényképfelvételek segítségével, szükség esetén szakértői becsléssel kell meghatároznia a perbeli ingóságok forgalmi értékét a felszámolás kezdő időpontjára nézve, majd ezt csökkenteni kell az ezt követően a felszámolói értékesítés időpontjáig bekövetkezett természetes értékcsökkenéssel (amortizáció) a káronszerzés tilalmára figyelemmel [Ptk. 6:522. § (3) bekezdés]. Az alperesi felszámoló birtokbavételét követően bekövetkezett esetleges rongálódás miatti értékcsökkenés figyelmen kívül hagyandó. Ezen peradatok ismeretében kerül az elsőfokú bíróság abba a helyzetbe, hogy dönthessen az alperest terhelő kártérítési kötelezettség mértékéről.

Szeged, 2022. június 23.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró